

تعریف اهمیت توسط نهادهای حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی

عبداله آزاد

بیش‌تر تعریف‌ها، جامع و مانع هستند؛ اما تمام تعریف‌ها ابهام دارند. برخی از تعریف‌ها نیز دچار دور هستند یا این‌که سلبی نیستند.

کمیت‌های مفاهیم و استانداردهای انجمن حسابداری آمریکا (۱۹۵۴)

کمیت‌های مفاهیم و استانداردهای انجمن حسابداری آمریکا، در ۱۹۵۴ نخستین تعریف اهمیت را منتشر کرده است. اهمیت طبق این تعریف عبارت است از «یک قلم باید در صورتی با اهمیت در نظر گرفته شود که دلیلی برای این باور وجود داشته باشد که دانستن آن بر تصمیمات یا نگرش سرمایه‌گذار آگاه مؤثر خواهد بود». این تعریف، بر میزانی که یک قلم می‌تواند بر تصمیمات یک سرمایه‌گذار آگاه مؤثر باشد؛ تأکید دارد. به صورت پیش‌فرض، سرمایه‌گذار آگاه شامل سرمایه‌گذاران فعلی و بالقوه است. بنابراین، تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی و حساب‌رسانان، در تعیین و ارزیابی اهمیت، باید سرمایه‌گذاران فعلی و بالقوه (فراتر از مرز سهام داران شناخته شده و کنونی) را در نظر بگیرند. نکته‌ی دیگر این‌که، در این تعریف به تحریف (شامل

منطقی در نظر بگیرند:

۱. تعریف باید جامع باشد؛
۲. تعریف باید مانع باشد؛
۳. تعریف با ابهام، ابهام، تشبیه، استعاره و مجاز درست نیست؛
۴. تعریف نباید دوری باشد؛ یا دور در تعریف درست نیست؛ و
۵. تعریف سلبی نباشد.

شرایط بالا، مهم‌ترین شرایط تعریف تحلیلی هستند. از آن‌جا که شرایط یادشده بسیار عام و کلی محسوب می‌شوند باید آن‌ها را شرایط تعریف صحیح قلمداد کرد (نبوی، ۱۳۸۹، صص ۴۶-۴۸). پیشینه‌ی تعریف اهمیت، چنین می‌نماید که ارائه‌ی تعریف مناسب اهمیت دشوار است و گرچه تلاش بسیار شده، هنوز هم تعریف درست، مناسب و همه‌پسندی از آن ارائه نشده است. اهمیت از دیدگاه قانونی، دانشگاهی، حرفه‌ای و همچنین توسط نهادهای دولتی تعریف شده اما در این نوشتار، بیش‌تر تعریف‌های نهادهای حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی^۱ ارائه می‌شود؛ ولی همه‌ی آن‌ها بیان نمی‌شود. نهادهای ارائه‌کننده‌ی این تعریف‌ها و تاریخ ارائه‌ی تعریف، در جدول یک خلاصه شده است.

اهمیت در زمینه‌ی تهیه و ارائه‌ی صورت‌های مالی و حسابرسی آن کاربرد بسیار دارد و در مفاهیم نظری گزارشگری مالی، استانداردهای حسابداری، استانداردهای حسابرسی و دستورالعمل‌های حسابرسی و پژوهش‌ها مطرح شده و بسیار به آن توجه شده است. درک مناسب از اهمیت توسط تهیه‌کنندگان گزارش‌های مالی، حساب‌رسان و استفاده‌کنندگان از گزارش‌ها، نیازمند تعریف مناسب اهمیت است. از این‌رو، نهادهای حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی در دهه‌های گذشته تعریف‌های گوناگونی از اهمیت ارائه کرده‌اند. در این نوشتار، تعریف‌های ارائه شده توسط این نهادها و ویژگی‌های هریک ارائه می‌شود.

مقدمه

تعریف درست واژه‌ها و مفاهیم یکی از مهم‌ترین جلوه‌های زبان است. تعریف نادرست، موجب درک نادرست می‌شود و درک نادرست اختلاف دیدگاه‌ها و اندیشه‌ها را به بار خواهد آورد. نیاز به تعریف درست، موجب شده است که در علم منطق شرایط زیر را برای تعریف

جدول یک

نهادهای ارائه کننده تعریف اهمیت						
ردیف	نهاد حسابداری	سال	شرایط تعریف منطقی			
			جامع است	مانع است	ابهام ندارد	دوری نیست
۱	کمیته‌ی مفاهیم و استانداردهای انجمن حسابداری آمریکا	۱۹۵۴	✓	×	×	✓
۲	انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ویلز	۱۹۶۸	✓	✓	×	×
۳	بنیاد پژوهش‌های حسابداری استرالیا	۱۹۷۴	✓	✓	×	×
۴	هیات استانداردهای حسابداری مالی	۱۹۸۰	✓	✓	×	×
۵	انجمن حسابداران خبره‌ی آفریقای جنوبی	۱۹۸۴	✓	✓	×	×
۶	بنیاد پژوهش‌های حسابداری استرالیا	۱۹۸۵	✓	✓	×	×
۷	جامعه‌ی حسابداران نیوزلند	۱۹۸۵	✓	✓	×	✓
۸	انجمن حسابداران خبره‌ی مدیریت انگلستان	۱۹۸۸	✓	✓	×	✓
۹	کمیته‌ی استانداردهای بین‌المللی حسابداری	۱۹۸۹	✓	✓	×	×
۱۰	انجمن حسابداران خبره‌ی کانادا	۱۹۹۲	×	✓	×	✓
۱۱	هیات رویه‌های حسابرسی انگلستان	۱۹۹۵	×	✓	×	×
۱۲	هیات استانداردهای حسابداری انگلستان	۱۹۹۵	✓	✓	×	×
۱۳	فدراسیون بین‌المللی حسابداران	۲۰۰۴	✓	✓	×	×
۱۴	هیات حسابرسی و اطمینان بخشی انگلستان	۲۰۰۴	✓	✓	×	×
۱۵	فدراسیون بین‌المللی حسابداران	۲۰۰۹	✓	✓	×	×
۱۶	هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری	۲۰۱۰	✓	✓	×	×
۱۷	هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام	۲۰۱۰	✓	✓	×	✓
۱۸	کمیته‌ی سازمان‌های مسئول کمیسیون تردوی	۲۰۱۳	✓	✓	×	×
۱۹	هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری	۲۰۱۸	✓	✓	×	×
✓: برقرار است.			×: برقرار نیست.			

✓ اشاره نکردن به شرایط موجود
 ✓ اشاره نکردن به احتمال (احتمال تأثیر)
 ✓ اشاره نکردن به قضاوت
 ✓ اشاره نکردن به جنبه‌های کمی (اندازه) و کیفی (ماهیت)
 این تعریف جامع است و شامل تمام اقلام اثرگذار بر تصمیم‌های سرمایه‌گذاران می‌شود؛ اما از دیدگاه حسابداری مانع نیست؛ زیرا شامل اقلام غیر حسابداری (غیر از صورت‌های مالی) اثرگذار بر تصمیم‌های سرمایه‌گذاران می‌شود. به نظر می‌رسد تعریف، ابهام هم دارد؛ زیرا به اثر بر تصمیم‌ها اشاره شده اما نوع تصمیم‌ها مشخص

تحریف‌های ناشی از حذف یا افشا نکردن اشاره‌ای نشده است. ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:
 ✓ اشاره به اثر بر تصمیمات سرمایه‌گذار آگاه
 ✓ گسترده‌ی سرمایه‌گذاران، شامل سرمایه‌گذاران فعلی و بالقوه
 ✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی پس از سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذار منطقی)
 ✓ اشاره نکردن به استفاده‌کننده (به‌جای آن به سرمایه‌گذار اشاره شده است)
 ✓ اشاره نکردن به تحریف (شامل تحریف‌های ناشی از حذف یا افشا نکردن)

نشده است. شاید اشاره به تصمیم‌های اقتصادی، از ابهام می‌کاست. اثرگذاری یا مؤثر بودن نیز مهم است. برای نمونه میزان اثرگذاری باید چقدر باشد؟ این تعریف دوری و سلبی نیست.

انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ویلز (۱۹۶۸)

انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ویلز^۲ (۱۹۶۸) در دهه‌ی بعد، تفسیر اهمیت درباره‌ی حساب‌ها^۴ را منتشر کرد (توصیه‌ی حسابداری ۲۰۲۰۶؛ بیانیه ۱۰^۵). طبق بند ۶ این تفسیر «یک موضوع در صورتی با اهمیت است که افشا نکردن، تحریف یا حذف آن احتمالاً دیدگاه^۶ ارائه شده توسط حساب‌ها را نادرست کند». در این تعریف، تمرکز از برآورده کردن نیاز سرمایه‌گذاران به تحریف حساب‌ها (شامل تحریف‌های ناشی از حذف یا افشا نکردن) و ارائه‌ی نادرست تغییر کرده است. شاید بتوان گفت که هدف از درج ارائه‌ی دیدگاه نادرست توسط حساب‌ها در این تعریف، اشاره به گمراه‌کنندگی صورت‌های مالی و در نتیجه تأثیر آن بر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی است. با وجود این، تأکید بر حساب‌ها است نه افراد و به نظر می‌رسد این تعریف نتوانست به خوبی میزان تأثیر بر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی را مطرح کند. به‌جای آن، تهیه‌کنندگان باید تأثیر موضوع را بر دیدگاه ارائه شده توسط حساب‌ها، ارزیابی کنند. ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

✓ اشاره به تحریف (شامل تحریف‌های ناشی از حذف یا افشا نکردن)
 ✓ اشاره به دیدگاه ارائه شده توسط حساب‌ها
 ✓ اشاره به احتمال (احتمال تأثیر)
 ✓ اشاره نکردن به سرمایه‌گذار یا استفاده‌کننده (تأکید بر دیدگاه ارائه شده توسط حساب‌ها نه افراد)
 ✓ اشاره نکردن به اثر بر

تصمیم‌گیری‌ها و ارزشیابی‌ها

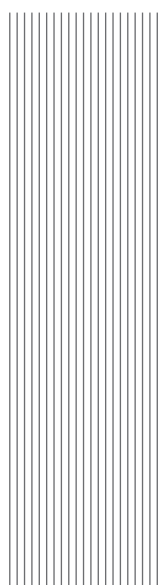
✓ اشاره نکردن به شرایط موجود

✓ اشاره نکردن به قضاوت

این تعریف جامع است و شامل موضوع‌های اثرگذار بر دیدگاه ارائه شده توسط حساب‌ها می‌شود؛ اما جامع تمام موضوع‌های اثرگذار بر تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاران یا استفاده‌کنندگان نیست. افزون بر این، مانع ورود سایر موضوع‌هایی می‌شود که بر دیدگاه ارائه شده توسط حساب‌ها اثر می‌گذارد. تعریف، ابهام دارد و استفاده از واژه‌های احتمالاً و دیدگاه مبهم است. چگونگی اثر بر استفاده‌کنندگان یا سرمایه‌گذاران نیز مشخص نیست. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

بنیاد پژوهش‌های حسابداری استرالیا (۱۹۷۴)

بنیاد پژوهش‌های حسابداری استرالیا^۷ در ۱۹۷۴ استاندارد حسابداری اهمیت در صورت‌های مالی را منتشر کرد که طبق بند ۶ آن «یک قلم در صورتی باید بااهمیت در نظر گرفته شود که حذف، افشا نکردن^۸ یا تحریف^۹ آن منجر به ارائه‌ی نادرستی یا کاستی اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی شود و از این راه، بر ارزشیابی‌ها یا تصمیم‌گیری‌های استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی اثر بگذارد». این استاندارد، تعریف اهمیت را به تعریف کمیته‌ی مفاهیم و استانداردهای انجمن حسابداری آمریکا^{۱۰}، در ۱۹۵۴ نزدیک کرده است که در آن تأکید بر تأثیر بر افراد است؛ اما واژه‌ی استفاده‌کنندگان را جایگزین سرمایه‌گذاران کرده است. استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، شامل طیف گسترده‌ای از ذی‌نفعان است. از این‌رو با این تعریف، دامنه‌ی توجه، وظایف و مسئولیت گسترش یافته و نامحدود شده و احتمال دعوی حقوقی علیه تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی و حساب‌برسان افزایش یافته است.

ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

✓ اشاره به تحریف (شامل تحریف‌های

ناشی از حذف یا افشا نکردن)

✓ اشاره به نادرستی یا کاستی

اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی

✓ اشاره به اثر بر ارزشیابی‌ها یا

تصمیم‌گیری‌ها

✓ اشاره به استفاده‌کنندگان

صورت‌های مالی و در نتیجه گسترش

دامنه‌ی مسئولیت تهیه‌کنندگان

صورت‌های مالی و حساب‌برسان

✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی پس

از استفاده‌کنندگان (استفاده‌کنندگان

منطقی)

✓ اشاره نکردن به احتمال (احتمال

تأثیر)

✓ اشاره نکردن به شرایط موجود

✓ اشاره نکردن به قضاوت

✓ اشاره نکردن به جنبه‌های کمی

و کیفی

این تعریف جامع است و شامل

تمام اقلام اثرگذار بر تصمیم‌های

استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی

می‌شود. افزون بر این، از دیدگاه

حسابداری مانع است؛ زیرا به اطلاعات

ارائه شده در صورت‌های مالی اشاره

شده است. بنابراین، شامل اقلام دیگر

نمی‌شود. ابهام مشکلی است که هنوز

دیده می‌شود؛ اما کم‌رنگ‌تر شده است.

اشاره به استفاده‌کنندگان صورت‌های

مالی پس از ارزشیابی‌ها یا تصمیم‌گیری‌ها

و اشاره نکردن به احتمال، ابهام را کم‌تر

کرده است. شاید اشاره به واژه‌ی اقتصادی

پس از تصمیم‌گیری‌ها، کمی بیش‌تر از

ابهام می‌کاست. میزان اثرگذاری نیز مبهم

است. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

سلبی بیان شده است.

کیفی اطلاعات حسابداری، اهمیت را

این‌گونه تعریف کرده است «بزرگی^{۱۲}

حذف یا تحریف اطلاعات حسابداری

که با توجه به شرایط محیط، حذف یا

تحریف احتمال دگرگونی یا تحت تأثیر

قرار گرفتن قضاوت یک شخص منطقی

که بر اطلاعات اتکا می‌کند را ایجاد کند»

(هیات استانداردهای حسابداری مالی،

۱۹۸۰، ص ۶). هیات استانداردهای

حسابداری مالی، برای نخستین بار

واژه‌ها و اصطلاحات جدیدی مانند

احتمال، قضاوت و شخص منطقی را به

تعریف وارد کرده است. شخص منطقی

اتکا کننده به اطلاعات در این تعریف،

جایگزین استفاده‌کننده یا سرمایه‌گذار

در تعاریف پیشین شده است. استفاده

از شخص منطقی، همانند استفاده‌کننده

در تعریف ۱۹۷۴، دامنه‌ی توجه، وظایف

و مسئولیت‌ها را گسترده کرده است.

تعریف ۱۹۸۰، سندی شده است برای

کمک به شکل دادن چشم‌انداز و ابعاد

تعریف‌های بعدی اهمیت توسط مراجع

حرفه‌ای حسابداری در سراسر جهان.

ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

✓ اشاره به اندازه (بزرگی) و اشاره

نکردن به ماهیت

✓ اشاره به تحریف

✓ اشاره به شرایط محیط

✓ اشاره به احتمال

✓ اشاره به دگرگونی یا اثر بر

قضاوت (به‌جای اثر بر ارزشیابی‌ها یا

تصمیم‌گیری‌ها در تعاریف پیشین)

✓ اشاره به شخص اتکا کننده به

اطلاعات (به‌جای استفاده‌کنندگان یا

سرمایه‌گذاران در تعاریف پیشین)

✓ اشاره به واژه‌ی منطقی پس از

شخص (شخص منطقی)

این تعریف جامع اطلاعات حسابداری

و مانع سایر اطلاعات است. این تعریف

نیز ابهام دارد؛ واژه‌ها و عبارت‌هایی

مانند بزرگی، احتمال دگرگونی،

تحت تأثیر قرار دادن و قضاوت و

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

چگونگی و میزان تأثیر مبهم‌اند. این

تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

انجمن حسابداران خبره ی آفریقای جنوبی (۱۹۸۴)

انجمن حسابداران خبره ی آفریقای جنوبی^{۱۳}، در ۱۹۸۴ اهمیت را این گونه تعریف کرده است که «اهمیت می تواند به صورت بزرگی یک حذف یا تحریف صورت های مالی که در شرایط محیطی، احتمال دگرگون شدن یا تحت تأثیر قرار دادن قضاوت شخص منطقی اتکا کننده بر آن صورت ها را ایجاد کند؛ تعریف شود» (بند ۸۹). این تعریف بسیار به تعریف ۱۹۸۰ شبیه است و ویژگی هایی شبیه آن دارد.

بنیاد پژوهش های حسابداری استرالیا (۱۹۸۵)

بنیاد پژوهش های حسابداری استرالیا (۱۹۸۵، بند ۱۵) در تعریف اهمیت نوشته است که «اطلاعات باید در صورتی با اهمیت در نظر گرفته شود که حذف، افشا نکردن یا تحریف آن بتواند موجب گمراهی^{۱۴} استفاده کنندگان صورت ها هنگام ارزشیابی یا تصمیم گیری ها شود. اطلاعات می تواند با توجه به ماهیت، مبلغ یا هردو با اهمیت باشد» (بند ۵). افزون بر این طبق بند ۱۵ آن «اهمیت به بزرگی حذف یا تحریف اطلاعات حسابداری اشاره دارد که به تنهایی یا در مجموع، با توجه به شرایط محیطی احتمال آن را ایجاد کند که در نتیجه ی تحریف، قضاوت یک شخص منطقی اتکا کننده به اطلاعات دگرگون شود یا تحت تأثیر قرار گیرد یا تصمیمات وی تحت تأثیر قرار گیرد» (چونگ، ۲۰۱۵، ص ۱۹). در این تعریف از واژه گمراهی استفاده شده که در تعاریف پیشین استفاده نشده بود. افزون بر این، برای نخستین بار در این تعریف به ماهیت و مبلغ اشاره شده است. ویژگی های این تعریف به شرح زیر است:

- ✓ اشاره به تحریف (شامل تحریف های ناشی از حذف یا افشا نکردن)
- ✓ اشاره به استفاده کنندگان به جای سرمایه گذاران
- ✓ اشاره به گمراهی استفاده کنندگان و اشاره به اثر یا دگرگونی
- ✓ اشاره به اثر بر تصمیم گیری ها
- ✓ اشاره به اهمیت اطلاعات با توجه به ماهیت، مبلغ یا هردو (جنبه های کیفی و کمی)
- ✓ اشاره به اطلاعات حسابداری
- ✓ اشاره به، به تنهایی یا در مجموع
- ✓ اشاره به شرایط محیط
- ✓ اشاره به احتمال
- ✓ اشاره به قضاوت
- ✓ اشاره به شخص اتکا کننده به اطلاعات

✓ اشاره به واژه ی منطقی پس از شخص (شخص منطقی)

این تعریف جامع اطلاعات صورت های مالی و مانع سایر اطلاعات است. ابهام هنوز پابرجاست. واژه هایی مانند گمراهی، احتمال، تأثیر و قضاوت و مشخص نبودن نوع تصمیم ها (اقتصادی) و میزان اثر، مشکل ابهام را ایجاد کرده است. برای نمونه چه نوع و چه میزان گمراهی باید ایجاد شود تا اطلاعات با اهمیت باشد؟ این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

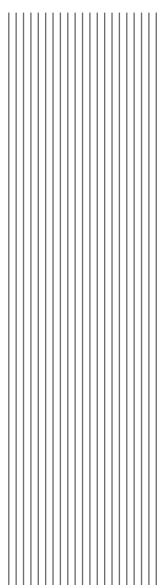
جامعه ی حسابداران نیوزلند (۱۹۸۵)

جامعه ی حسابداران نیوزلند^{۱۵} (۱۹۸۵، بند ۳.۱)، اهمیت را به صورت «یک مطلب ارائه شده، حقیقت یا یک قلم در صورتی با اهمیت است که با توجه به تمام شرایط محیطی در زمان تکمیل صورت های مالی، دارای چنان ماهیتی از نظر افشا، یا روش رفتار با آن باشد که احتمالاً تصمیم گیری توسط استفاده کنندگان از صورت های مالی را تحت تأثیر قرار دهد» تعریف کرده است. ویژگی های این تعریف به شرح زیر است:

- ✓ اشاره به یک مطلب ارائه شده، حقیقت یا یک قلم (به جای اطلاعات)
 - ✓ اشاره به شرایط محیط در زمان تکمیل صورت های مالی
 - ✓ اشاره به ماهیت از نظر افشا، یا روش رفتار
 - ✓ اشاره به احتمال
 - ✓ اشاره به اثر بر تصمیم گیری ها
 - ✓ اشاره به استفاده کنندگان از صورت های مالی بجای سرمایه گذاران
 - ✓ اشاره نکردن به تحریف (شامل تحریف های ناشی از حذف یا افشا نکردن)
 - ✓ اشاره نکردن به مبلغ یا اندازه (تنها اشاره به ماهیت)
 - ✓ اشاره نکردن به قضاوت
 - ✓ اشاره نکردن به اتکا به اطلاعات
 - ✓ اشاره نکردن به واژه ی منطقی پس از استفاده کنندگان (استفاده کنندگان منطقی)
- این تعریف نیز جامع و مانع به نظر می رسد؛ اما همانند تعاریف های پیشین مشکل ابهام دارد. چه ماهیتی، چه رفتاری و با چه میزان اثر با اهمیت است؟ این تعریف نیز، دوری و سلبی نیست.

انجمن حسابداران خبره ی مدیریت انگلستان (۱۹۸۸)

انجمن حسابداران خبره ی مدیریت انگلستان^{۱۶} (۱۹۸۸، صص ۵-۶)، تعریف اهمیت را این گونه نوشته است «اصلی^{۱۷} در این باره که صورت های مالی باید اقلامی را جداگانه افشا نماید که به اندازه ی کافی با اهمیت باشند تا ارزشیابی یا تصمیمات را تحت تأثیر قرار دهند. سطح اهمیت موضوع قضاوت شخصی است؛ بنابراین، یک واحد تجاری ممکن است تمام دارایی های ثابت زیر ۵۰۰ پوند را هزینه کند. زیرا این مبالغ برای صورت های مالی واحد تجاری به عنوان یک مجموعه ی واحد، ترازنامه، حساب سود و زیان^{۱۸} یا هریک از اقلام صورت های مالی کم اهمیت هستند. افزون بر این، بسته به ماهیت

موضوع، اهمیت می‌تواند به صورت نسبی یا مطلق در نظر گرفته شود». اشاره به اصل، تنها در این تعریف انجام شده است. ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

✓ اشاره به اصل
✓ اشاره به افشای جداگانه اقلام در صورت‌های مالی
✓ اشاره به اندازه و اشاره نکردن به ماهیت

✓ اشاره به اثر بر ارزشیابی‌ها یا تصمیم‌گیری‌ها
✓ اشاره به قضاوت شخصی درباره‌ی سطح اهمیت

✓ اشاره به این‌که بسته به ماهیت موضوع، اهمیت می‌تواند به صورت نسبی یا مطلق در نظر گرفته شود
✓ اشاره نکردن به تحریف

✓ اشاره نکردن به شرایط محیط
✓ اشاره نکردن به احتمال
✓ اشاره نکردن به شخص منطقی یا استفاده‌کنندگان یا سرمایه‌گذاران

این تعریف جامع است اما مانع ورود اطلاعات غیر حسابداری نیست. ابهام، مشکلی است که همانند تعریف‌های پیشین وجود دارد. اندازه‌ی کافی، میزان تأثیر، قضاوت شخصی و نسبی یا مطلق، مبهم است. افزون بر این، تعریف دوری است. در متن تعریف اهمیت اشاره شده که ... به اندازه‌ی کافی با اهمیت باشند ... بنابراین، تعریف اهمیت خود وابسته به اهمیت است. این وابستگی، دور آشکار ایجاد کرده است. این تعریف نیز سلبی نیست.

کمیته‌ی استانداردهای بین‌المللی حسابداری (۱۹۸۹)

کمیته‌ی استانداردهای بین‌المللی حسابداری^{۱۹} در مفاهیم نظری گزارشگری مالی اهمیت را این‌گونه تعریف کرده است «اطلاعات در صورتی با اهمیت است که حذف یا ارائه‌ی نادرست آن بتواند بر تصمیم‌گیری اقتصادی استفاده‌کنندگان بر مبنای

صورت‌های مالی تأثیر بگذارد. اهمیت به اندازه‌ی یک قلم یا اشتباه بستگی دارد که در شرایط ویژه‌ی حذف یا تحریف آن، قضاوت شده است. بنابراین، اهمیت به‌جای این‌که یک ویژگی کیفی اصلی برای مفید بودن اطلاعات باشد؛ یک آستانه یا نقطه‌ی انقطاع^{۲۰} است». ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

✓ اشاره به حذف یا ارائه‌ی نادرست (تحریف)
✓ اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای

پس از استفاده‌کنندگان
✓ اشاره نکردن به احتمال
این تعریف جامع اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی و مانع سایر اطلاعات است. با وجود این، مشکل ابهام همانند تعریف‌های پیشین، همچنان وجود دارد. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

انجمن حسابداران خبره‌ی کانادا (۱۹۹۲)

سرمایه‌گذار یا شخص
✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری اقتصادی

✓ اشاره به بر مبنای صورت‌های مالی (به‌جای اتکا بر صورت‌های مالی)
✓ اشاره به اندازه و اشاره نکردن به ماهیت

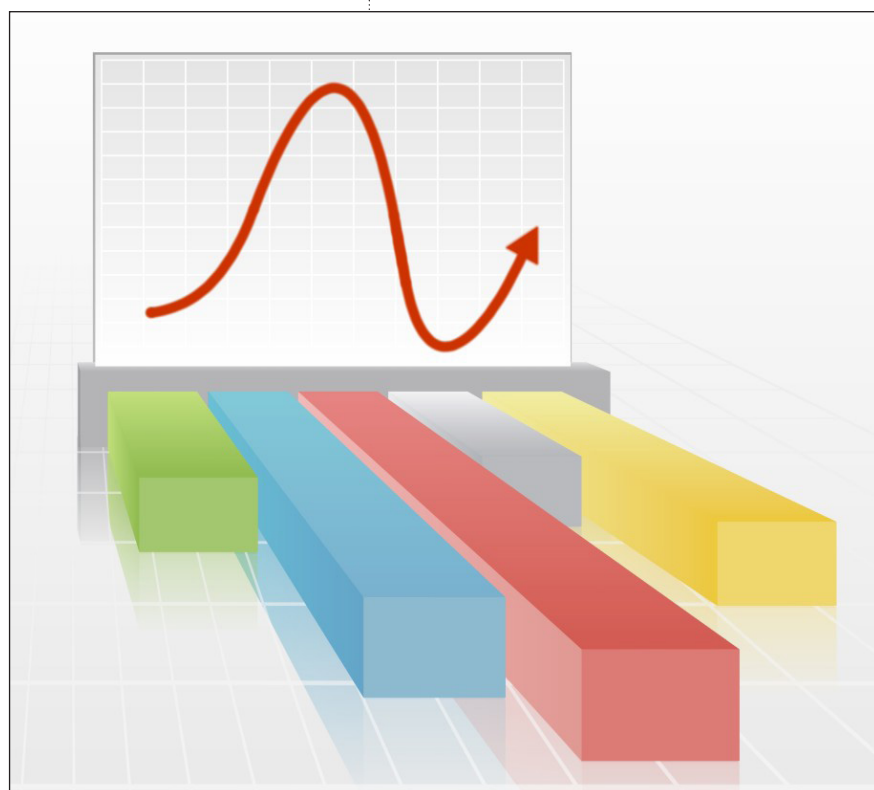
✓ اشاره به شرایط ویژه (محیط)
✓ اشاره به قضاوت
✓ اشاره به آستانه یا نقطه‌ی انقطاع
✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی

انجمن حسابداران خبره‌ی کانادا^{۲۱} (۱۹۹۲، بند ۲)، اهمیت را این‌گونه تعریف کرده است که «اشاره به آن‌چه که به باور او (حسابرس) احتمالاً تصمیم شخص دارای دانش منطقی از فعالیت‌های تجاری و اقتصادی را که بر صورت‌های مالی اتکا می‌کند؛ دگرگون کند یا تحت تأثیر قرار دهد». ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

✓ اشاره به باور حسابرس
✓ اشاره به احتمال

✓ اشاره به شخص به جای استفاده کنندگان یا سرمایه گذاران
 ✓ اشاره به دانش منطقی (معقول) از فعالیت های تجاری و اقتصادی، بجای شخص منطقی
 ✓ اشاره به اتکا بر صورت های مالی
 ✓ اشاره به اثر بر تصمیم گیری ها
 ✓ اشاره نکردن به تحریف
 ✓ اشاره نکردن به شرایط محیط
 ✓ اشاره نکردن به قضاوت
 این تعریف جامع نیست و تنها باور

حسابرسی، نوشته است که «اهمیت، بیانی است از اهمیت نسبی یا اهمیت یک موضوع خاص در زمینه ی صورت های مالی به عنوان یک مجموعه ی واحد. یک موضوع در صورتی با اهمیت است که حذف آن بتواند به طور منطقی تصمیمات یک مخاطب گزارش حسابرس را تحت تأثیر قرار دهد. همچنین، یک تحریف در صورتی با اهمیت است که اثری مشابه داشته باشد. اهمیت می تواند نسبت به هریک از صورت های مالی اساسی یا

حسابرس را در نظر دارد. تعریف، مانع هم نیست؛ زیرا واژه ی آن چه، می تواند اطلاعات غیر حسابداری را هم شامل شود. ابهام این تعریف هم مشکلی است همانند تعریف های پیشین. این تعریف نیز، دوری و سلبی نیست.

هیات رویه های حسابرسی انگلستان (۱۹۹۵)
 هیات رویه های حسابرسی انگلستان^{۲۲} (۱۹۹۵)، در بند ۳ استاندارد اهمیت و

هریک از اقلام مندرج در آن ها در نظر گرفته شود. اهمیت قابلیت یک تعریف عمومی ریاضی را ندارد زیرا دو جنبه کیفی و کمی دارد». ویژگی های این تعریف به شرح زیر است:
 ✓ اشاره به اهمیت نسبی یا اهمیت موضوع های خاص درباره ی صورت های مالی
 ✓ اشاره به تحریف (شامل تحریف های ناشی از حذف یا افشا نکردن)
 ✓ اشاره به مخاطب گزارش حسابرس

به جای استفاده کنندگان، سرمایه گذاران یا شخص
 ✓ اشاره به اثر بر تصمیم گیری ها
 ✓ اشاره به اهمیت در سطح هریک از صورت های مالی اساسی یا هریک از اقلام مندرج در آن ها
 ✓ اشاره به نبود قابلیت تعریف عمومی ریاضی برای اهمیت
 ✓ اشاره به دو جنبه کیفی و کمی
 ✓ اشاره نکردن به احتمال
 ✓ اشاره نکردن به واژه ی منطقی
 پس از مخاطب (مخاطب منطقی)
 ✓ اشاره نکردن به اتکا بر صورت های

مالی
 ✓ اشاره نکردن به شرایط محیط
 ✓ اشاره نکردن به قضاوت
 این تعریف جامع نیست و تنها از دید حسابرسی ارائه شده است. اشاره به یک موضوع خاص در زمینه ی صورت های مالی، مانع ورود موضوع ها دیگر شده است. ابهام این تعریف هم مشکلی است. همانند تعریف های پیشین. افزون بر این، تعریف دور آشکار دارد. در متن تعریف اهمیت اشاره شده که اهمیت، بیانی است از اهمیت نسبی بنابراین تعریف اهمیت، خود وابسته به اهمیت است. این تعریف نیز سلبی بیان شده است.

هیات استانداردهای حسابداری انگلستان (۱۹۹۵)

هیات استانداردهای حسابداری انگلستان^{۲۳} (۱۹۹۵، بند ۳۰. ۳) در تعریف اهمیت آورده است که «یک قلم از اطلاعات در صورتی نسبت به صورت های مالی با اهمیت است که به طور منطقی انتظار رود تحریف یا حذف آن بتواند تصمیمات اقتصادی استفاده کنندگان آن صورت های مالی، شامل ارزیابی آن ها از وظیفه ی مباشرت مدیریت^{۲۴} را تحت تأثیر قرار دهد». ارزیابی از وظیفه ی مباشرت مدیریت، برای نخستین بار در این تعریف اهمیت آمده است. ویژگی های این تعریف به

شرح زیر است:

- ✓ اشاره به اهمیت نسبت به صورت‌های مالی
- ✓ اشاره به تحریف (شامل تحریف‌های ناشی از حذف یا افشا نکردن)
- ✓ اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای سرمایه‌گذاران، شخص یا مخاطب
- ✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری‌ها
- ✓ اشاره به انتظار منطقی
- ✓ اشاره به ارزیابی وظیفه مباشرت مدیریت
- ✓ اشاره نکردن به احتمال
- ✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی پس از استفاده‌کنندگان
- ✓ اشاره نکردن به اتکا بر صورت‌های مالی

اشاره نکردن به شرایط محیط
اشاره نکردن به قضاوت
این تعریف جامع اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی و مانع سایر اطلاعات است. با وجود این، مشکل ابهام همانند تعریف‌های پیشین وجود دارد. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

فدراسیون بین‌المللی حسابداران (۲۰۰۴)

فدراسیون بین‌المللی حسابداران^{۲۵} (۲۰۰۴)، اهمیت را این‌گونه تعریف کرده است که «اطلاعات در صورتی با اهمیت است که حذف یا تحریف آن بتواند تصمیمات اقتصادی مبتنی بر صورت‌های مالی استفاده‌کنندگان را تحت تأثیر قرار دهد. اهمیت به اندازه‌ی یک قلم یا یک اشتباه بستگی دارد که در شرایط ویژه‌ی حذف یا تحریف آن قضاوت می‌شود. بنابراین، اهمیت به‌جای این که یک خصوصیت کیفی اصلی^{۲۶} برای سودمندی اطلاعات باشد؛ یک آستانه یا نقطه‌ی انقطاع است». ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

- ✓ اشاره به تحریف
- ✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری‌های

اقتصادی

- ✓ اشاره به مبتنی بر صورت‌های مالی (اتکا بر صورت‌های مالی)
- ✓ اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای سرمایه‌گذاران، شخص یا مخاطب
- ✓ اشاره به اندازه (جنبه کمی) و اشاره نکردن به ماهیت (جنبه کیفی)
- ✓ اشاره به شرایط ویژه
- ✓ اشاره به قضاوت
- ✓ اشاره به آستانه یا نقطه‌ی انقطاع
- ✓ اشاره نکردن به احتمال
- ✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی پس از استفاده‌کنندگان

این تعریف نیز جامع اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی و مانع سایر اطلاعات است. با وجود این، مشکل ابهام همانند تعریف‌های پیشین، همچنان وجود دارد. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

هیات حسابرسی و اطمینان بخشی انگلستان (۲۰۰۴)

هیات حسابرسی و اطمینان بخشی انگلستان^{۲۷} در سال ۲۰۰۴ استاندارد بین‌المللی حسابرسی^{۲۸} اهمیت در تشخیص و ارزیابی تحریف‌ها^{۲۹} را منتشر کرد. طبق بند ۶ این استاندارد، «حذف یا تحریف اقلام در صورتی با اهمیت است که بتواند به تنهایی یا در مجموع، بر تصمیم‌های اقتصادی مبتنی بر صورت‌های مالی استفاده‌کنندگان، تأثیر بگذارد. اهمیت به اندازه و ماهیت حذف یا تحریف بستگی دارد که با توجه به شرایط محیطی دربار‌ه‌ی آن قضاوت می‌شود. اندازه یا ماهیت اقلام یا ترکیبی از هر دو، می‌تواند عامل تعیین‌کننده باشد». ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

- ✓ اشاره به تحریف
- ✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری‌های

اقتصادی
اشاره به مبتنی بر صورت‌های مالی (اتکا بر صورت‌های مالی)
اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای

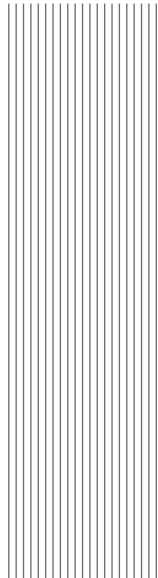
سرمایه‌گذاران، شخص یا مخاطب

- ✓ اشاره به دو جنبه‌ی کمی و کیفی (اندازه و ماهیت)
- ✓ اشاره به شرایط محیط
- ✓ اشاره به قضاوت
- ✓ اشاره به، به تنهایی یا در مجموع
- ✓ اشاره نکردن به احتمال
- ✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی پس از استفاده‌کنندگان
- این تعریف نیز جامع اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی و مانع سایر اطلاعات است. با وجود این، مشکل ابهام همانند تعریف‌های پیشین، همچنان وجود دارد. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

فدراسیون بین‌المللی حسابداران (۲۰۰۹)

فدراسیون بین‌المللی حسابداران، در سال ۲۰۰۹ استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۲۰ با عنوان اهمیت در برنامه‌ریزی و اجرای حسابرسی^{۳۰} را منتشر کرد. در این استاندارد تعریف اهمیت به چارچوب‌های گزارشگری مالی ارجاع شده و بیان شده در آن چارچوب‌ها اهمیت این‌گونه تشریح شده است:

- ✓ «تحریف‌ها، شامل موارد حذف شده در صورتی با اهمیت در نظر گرفته می‌شود که به‌طور منطقی انتظار رود به تنهایی یا در مجموع، بتواند بر تصمیمات اقتصادی مبتنی بر صورت‌های مالی استفاده‌کنندگان اثر بگذارد.
- ✓ قضاوت با توجه به شرایط محیطی، اندازه یا ماهیت یک تحریف یا ترکیبی از این دو انجام می‌شود.
- ✓ قضاوت‌ها درباره‌ی موضوعات با اهمیت از دیدگاه استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، با توجه به نیازهای اطلاعاتی مشترک استفاده‌کنندگان به عنوان یک گروه، شکل می‌گیرد. اثرات احتمالی تحریف‌ها بر هر یک از استفاده‌کنندگان خاص که ممکن است

نیازهای بسیار متفاوتی داشته باشند؛ مورد توجه قرار نگرفته است».

تعریف اهمیت در استاندارد حسابرسی ۳۲۰ ایران (تجدید نظر شده ۱۳۹۲، بند ۲) و همچنین تعریف مندرج در استاندارد حسابرسی ۳۲۰ ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۲، بند ۲)، هردو استاندارد با عنوان اهمیت در برنامه ریزی و اجرای عملیات حسابرسی نیز مشابه همین تعریف است.

ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

- ✓ اشاره به تحریف
- ✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی
- ✓ اشاره به مبتنی بر صورت‌های مالی (اتکا بر صورت‌های مالی)
- ✓ اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای سرمایه‌گذاران، شخص یا مخاطب
- ✓ اشاره به انتظار منطقی
- ✓ اشاره به قضاوت
- ✓ اشاره به شرایط محیطی
- ✓ اشاره به اندازه و ماهیت (جنبه‌های کمی و کیفی)
- ✓ اشاره به قضاوت
- ✓ اشاره به نیازهای اطلاعاتی مشترک

- ✓ اشاره نکردن به احتمال
- ✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی پس از استفاده‌کنندگان
- این تعریف نیز جامع اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی و مانع سایر اطلاعات است. با وجود این، مشکل ابهام همانند تعریف‌های پیشین، همچنان وجود دارد. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

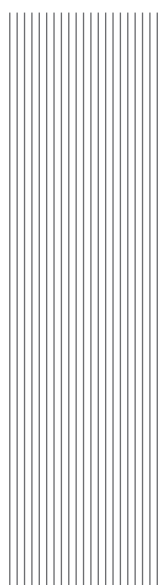
استاندارد یادشده اهمیت در اجرا^{۳۱} را نیز مطرح و این‌گونه تعریف کرده است «مبلغ یا مبالغی است که توسط حسابرس کم‌تر از سطح اهمیت تعیین شده برای صورت‌های مالی به عنوان یک مجموعه‌ی واحد، تعیین می‌شود تا بدین ترتیب احتمال فزونی مجموع تحریف‌های

کشف نشده و اصلاح نشده از سطح اهمیت تعیین شده برای صورت‌های مالی به عنوان یک مجموعه‌ی واحد به سطح پایین و مناسبی کاهش یابد. در موارد مقتضی، اهمیت در اجرا، به مبلغ یا مبالغی کم‌تر از سطح یا سطوح اهمیت تعیین شده توسط حسابرس برای گروه معاملات، مانده حساب‌ها یا موارد افشای خاص نیز اطلاق می‌شود» (بند ۹). اهمیت در اجرا، به برنامه‌ریزی و اجرای حسابرسی مربوط است.

هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری (۲۰۱۰)

هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری (۲۰۱۰) در بند کیو.سی ۱۱ مفاهیم نظری گزارشگری مالی تعریف اهمیت را این‌گونه نوشته است «اطلاعات در صورتی بااهمیت است که حذف یا ارائه‌ی نادرست آن بتواند بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان بر مبنای اطلاعات مالی مربوط به یک واحد گزارشگر تأثیر بگذارد. به دیگر سخن، اهمیت یک جنبه‌ی ویژه‌ی واحد تجاری از مربوط بودن است و مبتنی بر ماهیت یا اندازه یا هر دو اقلامی است که اطلاعات گزارش مالی واحد تجاری به آن‌ها مربوط است. در نتیجه، هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری نمی‌تواند یک آستانه‌ی کمی یکنواخت برای اهمیت تعیین کند؛ یا از پیش مشخص کند که در یک وضعیت خاص چه چیزی می‌تواند بااهمیت باشد». ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

- ✓ اشاره به حذف یا ارائه‌ی نادرست
- ✓ اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای سرمایه‌گذاران، شخص یا مخاطب
- ✓ اشاره به مبنای صورت‌های مالی (به‌جای اتکا بر صورت‌های مالی)
- ✓ اشاره به واحد گزارشگر
- ✓ اشاره به ویژه‌ی واحد تجاری و از جنبه‌های مربوط بودن (به صورت

تلویحی اشاره به شرایط محیط را در بر می‌گیرد)

- ✓ اشاره به جنبه‌های کیفی و کمی
- ✓ اشاره به نبود آستانه‌ی کمی
- یکنواخت یا از پیش تعیین شده
- ✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری
- ✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی
- پس از استفاده‌کنندگان
- ✓ اشاره نکردن به احتمال
- ✓ اشاره نکردن به قضاوت

این تعریف جامع اطلاعات مربوط به اطلاعات مالی واحد گزارشگر و مانع سایر اطلاعات است. با وجود این، مشکل ابهام همانند تعریف‌های پیشین، همچنان وجود دارد. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (۲۰۱۰)

هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام^{۳۲} (۲۰۱۰)، در استاندارد حسابرسی ۲۱۰۵ با عنوان اهمیت در برنامه‌ریزی و اجرای حسابرسی، تعریف قانونی اهمیت را برگزیده است. طبق بند ۲ استاندارد یادشده، در تفسیر قوانین اوراق بهادار فدرال، دیوان عالی^{۳۳} ایالات متحده تصریح کرده است که «یک حقیقت، اگر با احتمال زیاد توسط سرمایه‌گذار منطقی دیده شود و به‌گونه‌ای عمده ترکیب کلی^{۳۴} اطلاعات در دسترس را تغییر دهد؛ بااهمیت است». همان‌گونه که دیوان عالی اشاره کرده است؛ «تعیین اهمیت نیازمند ارزیابی موشکافانه‌ی استنتاج یک سرمایه‌گذار منطقی از مجموعه حقایق و قابل ملاحظه بودن آن استنتاج‌ها برای وی است». ویژگی‌های این تعریف به شرح زیر است:

- ✓ اشاره به حقیقت (به‌جای اطلاعات، موضوع یا قلم)
- ✓ اشاره به سرمایه‌گذار به‌جای استفاده‌کنندگان، شخص یا مخاطب
- ✓ اشاره به واژه‌ی منطقی پس از

سرمایه‌گذار

✓ اشاره به احتمال دیده شدن
(در نظر گرفته شدن) اطلاعات توسط
سرمایه‌گذار به جای قضاوت
✓ اشاره به تغییر ترکیب اطلاعات در
دسترس

✓ اشاره نکردن به تحریف
✓ اشاره نکردن به اثر بر
تصمیم‌گیری‌های اقتصادی
✓ اشاره نکردن به اتکا بر صورت‌های
مالی
✓ اشاره نکردن به جنبه‌های کمی
و کیفی

✓ اشاره نکردن به شرایط محیط
این تعریف نیز جامع است؛ اما
مانع ورود اطلاعات غیر حسابداری
نیست و شامل تمام اطلاعات موردنظر
سرمایه‌گذار است. ابهام آن نیز بیش از
تعریف‌های دیگر به نظر می‌رسد. چه
اطلاعاتی و با چه اندازه و ماهیتی توسط
سرمایه‌گذار منطقی دیده خواهد شد و
ترکیب اطلاعات را تغییر خواهد داد؟
این تعریف نیز، دوری و سلبی نیست.

کمیته‌ی سازمان‌های مسئول کمیسیون تردوی (۲۰۱۳)

کمیته‌ی سازمان‌های مسئول
کمیسیون تردوی^{۳۵} در بند ۲۱۱ کنترل
داخلی چارچوب یکپارچه (۲۰۱۳)،
اهمیت را این گونه تعریف کرده است
«اطلاعات در صورتی با اهمیت است
که حذف یا تحریف آن بتواند بر
تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان بر مبنای
صورت‌های مالی اثر بگذارد». ویژگی‌های
این تعریف به شرح زیر است:

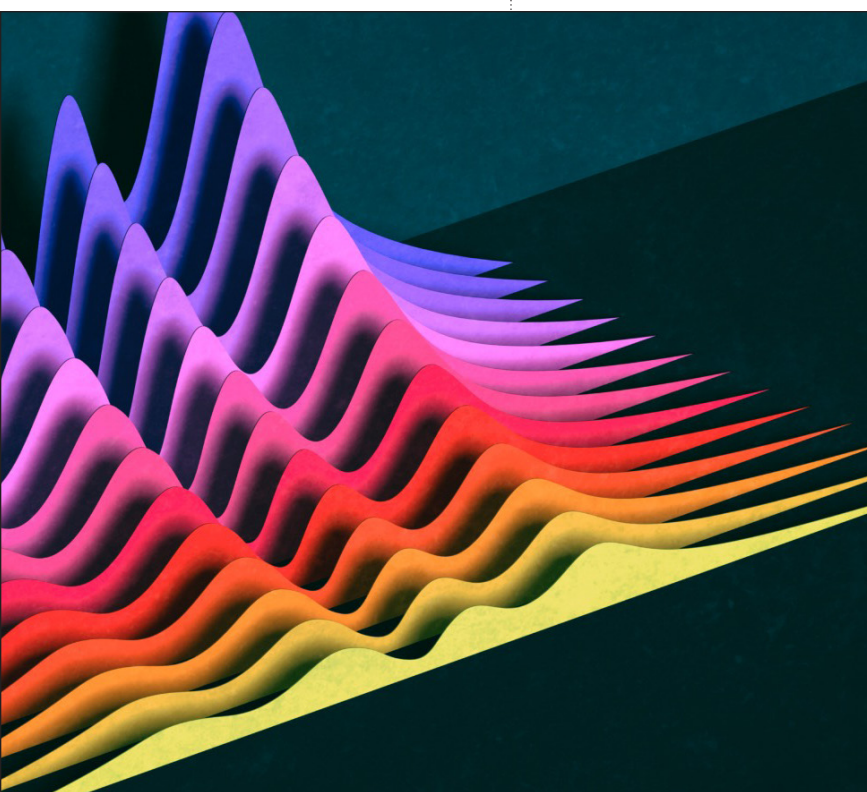
✓ اشاره به تحریف (شامل تحریف‌های
ناشی از حذف یا افشا نکردن)
✓ اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای
سرمایه‌گذاران، شخص یا مخاطب
✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری‌ها
✓ اشاره به بر مبنای صورت‌های مالی
(به‌جای اتکا بر صورت‌های مالی)
✓ اشاره نکردن به احتمال

✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی
پس از استفاده‌کنندگان
✓ اشاره نکردن به شرایط محیط
✓ اشاره نکردن به قضاوت
✓ اشاره نکردن به جنبه‌های کمی
و کیفی

این تعریف جامع اطلاعات مربوط به
صورت‌های مالی و مانع سایر اطلاعات
است. با وجود این، همانند تعریف‌های
پیشین، مشکل ابهام دارد. این تعریف نیز،
دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

عمومی مربوط به یک واحد گزارشگر
تأثیر بگذارد» (مفاهیم نظری گزارشگری
مالی، بند ۱۱.۲). در این تعریف برای
نخستین بار استفاده‌کنندگان اصلی
به کار رفته است. ویژگی‌های این تعریف
به شرح زیر است:

✓ اشاره به تحریف (شامل تحریف‌های
ناشی از حذف یا ارائه نادرست)
✓ اشاره به استفاده‌کنندگان به‌جای
سرمایه‌گذاران، شخص یا مخاطب
✓ اشاره به واژه‌ی اصلی پس از

هیات استاندارد‌های بین‌المللی حسابداری (۲۰۱۸)

هیات استاندارد‌های بین‌المللی
حسابداری در سال ۲۰۱۸ دو تعریف از
اهمیت منتشر کرده است. نخست، در
مفاهیم نظری گزارشگری مالی (۲۰۱۸)
تعریف اهمیت را این گونه آورده است
که «اطلاعات در صورتی با اهمیت است
که حذف یا ارائه‌ی نادرست آن بتواند
بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان اصلی
بر مبنای گزارش‌های مالی با مقاصد

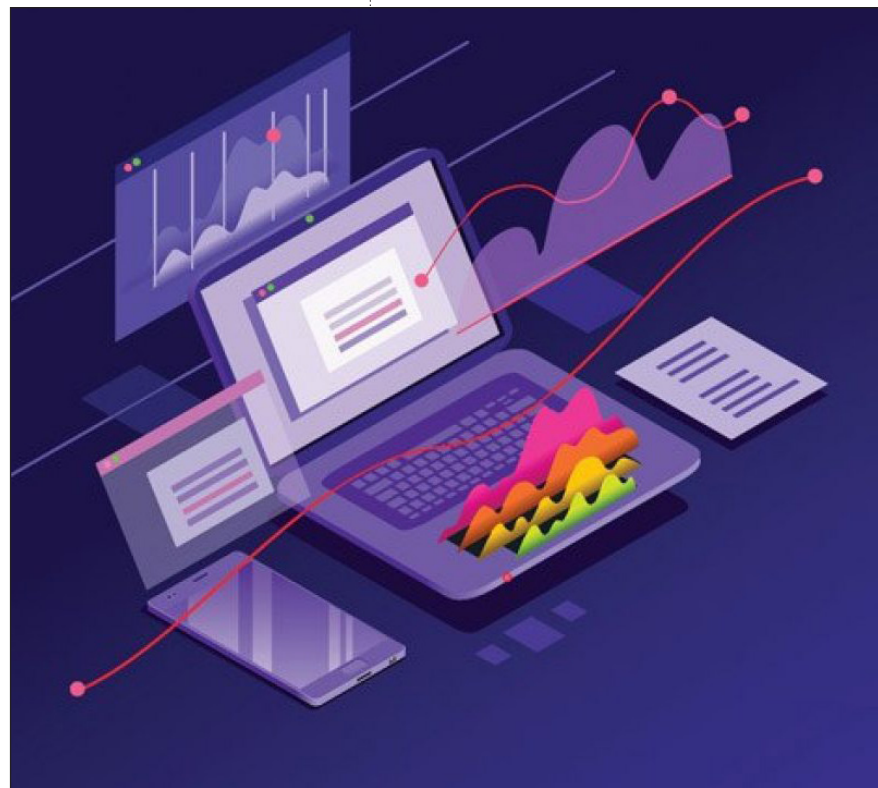
استفاده‌کنندگان
✓ اشاره به اثر بر تصمیم‌گیری‌ها
✓ اشاره به بر مبنای گزارش‌های
مالی با مقاصد عمومی (به‌جای اتکا بر
صورت‌های مالی)
✓ اشاره به واحد گزارشگر
✓ اشاره نکردن به احتمال
✓ اشاره نکردن به واژه‌ی منطقی
پس از استفاده‌کنندگان
✓ اشاره نکردن به شرایط محیط
✓ اشاره نکردن به قضاوت

✓ اشاره نکردن به جنبه‌های کمی و کیفی

هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری در همان سال (۲۰۱۸)، اصلاحات استانداردهای بین‌المللی ۱ و ۸ با عنوان تعریف اهمیت را منتشر نمود که طبق آن «اطلاعات در صورتی با اهمیت است که به‌طور منطقی انتظار رود حذف، تحریف یا مبهم کردن آن^{۳۶} بتواند بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان اصلی^{۳۷} بر مبنای گزارش‌های مالی

مشکل ابهام همچنان وجود دارد. واژه‌ی مبهم کردن خود نیاز به تعریف دارد. این تعریف نیز، دوری نیست؛ اما سلبی بیان شده است.

در تعریف‌های اخیر از اطلاعات به جای قلم، موضوع یا حقیقت استفاده شده است. اطلاعات، عام‌تر است و موضوع‌ها، اقلام، واقعیت‌ها و مسائل مربوط و مؤثر بر یک شرکت را پوشش می‌دهد. با وجود این، باید توجه داشت که آیا اطلاعات یا واقعیت مهم تلقی

با مقاصد عمومی مربوط به یک واحد گزارشگر تأثیر بگذارد» (تعریف اهمیت، اصلاحات استانداردهای بین‌المللی حسابداری ۱ و ۸، ص ۴). ویژگی‌های این تعریف نسبت به تعریف پیشین، به شرح زیر است:

✓ اشاره به انتظار منطقی

✓ اشاره به مبهم کردن

این دو تعریف جامع اطلاعات مربوط به گزارش‌های مالی با مقاصد عمومی و مانع سایر اطلاعات است. با وجود این،

پایان سخن

اهمیت سال‌هاست که به مفاهیم نظری و استانداردهای حسابداری

و حسابرسی وارد شده است. آری، سال‌هاست؛ از دهه‌ی ۱۹۵۰ تا کنون، ولی هنوز تعریفی کوتاه، جامع، مانع، روشن و درست از اهمیت ارائه نشده است. باری، تلاش بسیاری شده و تعاریف گوناگونی توسط نهادهای حرفه‌ای ارائه شده است. تلاش‌ها هنوز ادامه دارد ولی گستردگی موضوع و نیازهای استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی، تعریف را دشوار کرده است. افزون بر نهادهای حرفه‌ای، دولتی، قانونی و دادگاهی نیز تعریف مناسبی از اهمیت ارائه نکرده‌اند (چونگ، ۲۰۱۵). کاربرد گسترده‌ی اهمیت در حسابداری و حسابرسی، تعریف درست آن را ضروری ساخته است. ارزیابی مناسب اهمیت (کمی و کیفی) نیازمند تعریف درست اهمیت است. باوجوداین، تعریف‌هایی که تاکنون توسط نهادهای حرفه‌ای ارائه شده شرایط کامل تعریف منطقی را ندارد. گرچه به نظر می‌رسد بیش‌تر این تعریف‌ها جامع و مانع هستند؛ مشکل وجود ابهام در آن‌ها دیده می‌شود. برخی از تعریف‌ها نیز دچار دور (آشکار یا پنهان) شده‌اند. برخی نیز سلبی بیان شده‌اند.

نهادهای حرفه‌ای و تدوین‌کنندگان استانداردها، باید تعریفی درست از اهمیت برای تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی و حساب‌رسان و استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی و گزارش حساب‌رس ارائه دهد. تعریف درست اهمیت دامنه‌ی مسئولیت تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی و حساب‌رسان را بهتر مشخص می‌کند؛ به عنوان سپری برای دفاع در برابر قصور عمل خواهد کرد؛ در آموزش استفاده‌کنندگان و ذی‌نفعان مؤثر خواهد بود؛ درک صورت‌های مالی و گزارش حساب‌رس را آسان‌تر می‌کند؛ از مشکلات قضاوت درباره‌ی اهمیت در گزارشگری مالی و حسابرسی می‌کاهد؛ فاصله‌ی انتظاراتی حسابرسی را کاهش می‌دهد و ارزشیابی و تصمیم‌گیری را برای استفاده‌کنندگان آسان‌تر می‌کند. ■

1. accounting and auditing bodies
2. Committee on Concepts and Standards of the American Accounting Association
3. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
4. The interpretation of 'material' in relation to accounts
5. Accounting Recommendation 2.206; Statement no. V10
6. view
7. Australian Accounting Research Foundation
8. non-disclosure
9. misstatement
10. Committee on Concepts and Standards of the American Accounting Association
11. Financial Accounting Standards Board
12. magnitude
13. South African Institute of Chartered Accountants
14. mislead
15. New Zealand Society of Accountants
16. Chartered Institute of Management Accountants, UK
17. principle
18. profit and loss account
19. International Accounting Standards Committee (IASC)
20. cut-off point
21. Canadian Institute of Chartered Accountants
22. Auditing Practices Board (UK)
23. Accounting Standards Board (UK)
24. management's stewardship
25. International Federation of Accountants
26. primary qualitative characteristic
27. Auditing and Assurance Board
28. International Standard on Auditing (ISA)
29. Materiality in the Identification and Evaluation of Misstatements
30. ISA 320 'Materiality in Planning and Performing an Audit'
31. performance materiality
32. Public Company Accounting Oversight Board
33. Supreme Court
34. total mix
35. Commission of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
36. obscuring
37. primary users

منابع:

Vol. 6, No. 1, pp.32-15.

14. Financial Accounting Standards Board (1980) Qualitative Characteristics of Accounting Information, Statement of Financial Accounting Concept (SFAC), No. 2, USA.

15. Institute of Chartered Accountants in England and Wales (1968) The Interpretation of 'Material' in Relation to Accounts, Accounting Recommendation 2.206, Statement V10, London, UK.

16. International Accounting Standards Board. (2010). The Conceptual Framework for Financial Reporting (Conceptual Framework). Retrieved from <http://www.ifrs.org>

17. International Accounting Standards Board. (2018). The Conceptual Framework for Financial Reporting (Conceptual Framework). Retrieved from <http://www.ifrs.org>

18. International Accounting Standards Board. (2018). Definition of Material (Amendments to IAS 1 and IAS 8). Retrieved from <http://www.ifrs.org>

19. International Accounting Standards Committee (IASC) (1989) "Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements", IASC, London, UK.

20. International Federation of Accountants (2004) Handbook of International Auditing, Assurance and Ethics Pronouncements, Glossary of Terms, IFAC, New York, USA.

21. International Federation of Accountants (2009) Handbook of International Auditing, Assurance and Ethics Pronouncements, Materiality in Planning and Performing an Audit, ISA 320, IFAC, New York, USA.

22. New Zealand Society of Accountants (1985) Materiality in Financial Statements, Statement of Standard Accounting Practice No. 6, The Accountants' Journal (New Zealand), August, pp.68-67.

23. Public Company Accounting Oversight Board. (2010). AS 2105, Consideration of Materiality in Planning and Performing an Audit (PCAOB AS 2105). Retrieved from <https://pcaobus.org/Standards/Auditing/Pages/AS2105.aspx>

24. South African Institute of Chartered Accountants (1984) Audit risk and Materiality, Auditing Standards Committee, July, Johannesburg, South Africa.

۱. نبوی، لطیف‌الله، ۱۳۸۹، مبانی منطق و روش‌شناسی، چاپ دوم، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.

۲. کمیته تدوین استانداردهای حسابرسی، ۱۳۹۸، استانداردهای حسابرسی، سازمان حسابرسی.

3. Accounting Standards Board (1995) Statement of Principles for Financial Reporting on Materiality, London, UK.

4. American Accounting Association Committee on Concepts and Standards (1954) Materiality, The American Accounting Association, New York, NY.

5. American Institute of Certified Public Accountants (AICPA). (2012), Statement on Auditing Standards, AU-C sec. 320: Materiality in Planning and Performing an Audit, www.aicpa.org.

6. Auditing and Assurance Board (2004) Materiality in the Identification and Evaluation of Misstatements, ISA 320, December, London, UK.

7. Auditing Practices Board (1995) Materiality and the Audit, Statement of Auditing Standard 220, London, UK.

8. Australian Accounting Research Foundation (1974) Materiality in Financial Statements, Statement of Accounting Standards No.5. Discussion Statement 7, October, pp.533-531.

9. Australian Accounting Research Foundation (1985) Application of Statement of Accounting Standards AAS 5 'Materiality in Financial Statements' by Public Sector Reporting Entities, Public Sector Accounting Standards Board, Australia.

10. Canadian Institute of Chartered Accountants (1992) Applying Materiality and Audit Risk Concepts in Conducting An Audit, May, Toronto, Canada.

11. Chartered Institute of Management Accountants (1988) Management Accounting Official Terminology, London, UK.

12. Commission of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. (2013). Internal Control - Integrated Framework (COSO 2013 Framework). Retrieved from <https://www.coso.org>

13. Chong, G. (2015) 'A review on the evolution of the definitions of materiality' International Journal of Economics and Accounting,